

Від музею залишилися тільки стіни. Маріупольський збирач старожитностей мріє започаткувати нову колекцію

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkovati-novu-kolekciu>

22 червня 2023, четвер

Автор: 0629.com.ua - Сайт Міста Маріуполь

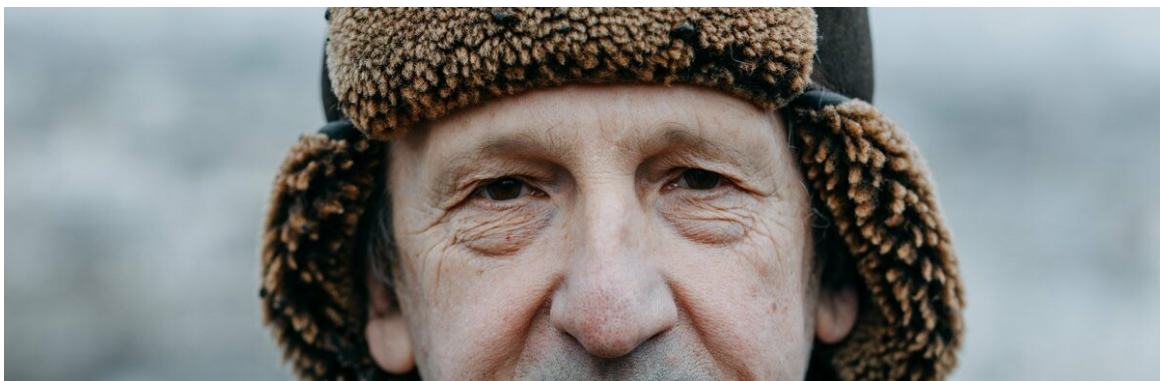

Фото в публікації надані журналісткою Алевтиною Швецовою

В'ячеслав Долженко пережив у Маріуполі найстрашніші місяці бойових дій та окупації. Він дивом врятував свою 91-річну маму з квартири, охопленої полум'ям, пів року поневірявся по підвалах та чужих сараях, був змушений шукати їжу на смітниках і майже зневірявся. Бо зізнається, що втрата унікальної колекції, яку він збирав все життя, позбавила його сенсу та віри у майбутнє. Із захватом — про дивовижну історію порятунку, з гумором — про свої улюблені експонати, з надією — про створення нового музею, чоловік розповів сайту 0629, перебуваючи вже у Києві.

Старовина у занедбаному будинку

В'ячеслав одразу каже, що попри все - поїде додому. Мовляв, хоч палац йому дай де-інде, не може залишитися без свого Маріуполя. Бо дім, у якому все його життя, стоїть перед очима, а кожне каміння дороге настільки, що без цього не може жити. Дихати. Думати. Мріяти.

*Всі фото для цієї публікації надала маріупольська журналістка
Алевтина Швецова*

- Під моєю квартирою була занедбана котельня - каналізація по пояс, іржаві труби, вікна на рівні землі. Я

*вже й не згадаю, коли вирішив, що зроблю там музей
та місце для приємних зустрічей друзів,*

- каже В'ячеслав. -

*Знаєте, щоб посидіти біля каміна, посмажити шаш-
лики, поговорити про важливе. А навколо — справжня
старовина, історія, пам'ять...*

Друзі та знайомі В'ячеслава Долженко давно звикли до його «дивини» — чоловік понад 30 років збирає звідусіль те, що більшість вважає мотлохом та непотребом. Чоловік закінчив металургійний інститут, працював на заводі, потім - інспектором пожежної охорони. Зізнається, що не дуже подобалася йому ця справа — згадує, що за радянською традицією інспекторів змушували штрафувати людей «за планом», а йому часто було шкода родини. То й бувало таке — виписе штраф, і сам його сплатить. Тож, як прийшла Перебудова, ризикнув піти у вільне плавання, щоб не від кого не залежати.

*- Приватизував те занедбане приміщення, прибрали
ми старі котли опалення, відремонтували. До речі, весь
цей процес знято на плівку, якщо цікаво,*

- з помітною гордістю каже В'ячеслав. -

*Допомагали хлопці із двору, з якими виріс разом. Ми
тоді вивезли біля 30 лафетів сміття. І потихеньку
збиралася колекція — з собакою вийшов погуляти, там
щось знайшов, там щось подарували. Чого тільки не
назбиралося у мене. Багато німецького: каски, шти-
ки, приладдя. Ціла колекція дореволюційних самоварів,
прасок на вугіллі, старовинні ваги. Унікальні радіоприй-
мачі, піаніно, меблі. По всьому музею картини маріу-
польського художника Кузьменкова з видами міста роз-
вішані. Скільки — навіть не знаю.*

В'ячеслав зізнається, що у нього були дуже щедрі пропозиції щодо продажу музею. Але він категорично відмовлявся — бо це стало справою всього життя. Він цілими днями порався у дворі та у майстерні — відновлював старовинні меблі, а на вихідних трохи заробляв для утримання музею - приймав гостей. Приміщення музею замовляли друзі та знайомі для святкування урочистостей. Чужих, каже В'ячеслав, не гукав. Але, поспілкувавшись з ним кілька хвилин, майже усі ставали «своїми».

Діти, баби та єгиптянин

- А ще до мене приводили школярів на екскурсії, ці зазвичай випитували та «винюхували» все,

- сміючись, згадує В'ячеслав. -

Питали про ярма, жорнова, грали на піаніно дореволюційному. Про кожну річ розповідав: що це та як тут з'явилося, з якого смітника приніс у музей. Я ж

все, як є розповідаю, графа не корчу! Тож, вчителі інколи шикали на мене. А діти кричать — нам подобається! То вже й вчителі сміються.

Є у В'ячеслава й особлива історія, яку він розповідає з неймовірним гумором та незабутніми деталями — про те, як до нього потрапила... справжня кам'яна баба.

- Якось знайомий таксист питає, чи, бува, не потрібна мені таке: на Агробазі (село біля міста) у бабусі у дворі побачив він кам'яну бабу. Як це не потрібна? Та я усю ніч не спав, мене так трусало, що не міг заснути — все чекав, як ранок буде,

- розповідає В'ячеслав. -

Прилетів на таксі: бабулька, кажу, вам баба ця потрібна? А їй байдуже: колись купила цей будинок, а у дворі стоїть це дивне каміння. Не можу ж я просто так таку унікальну річ забрати. Питаю — у чому є

потреба. А в неї сітка для курей порепалася — через пів години у курей вже була новенька сітка, а у бабусі - тортик, щоб відсвяткувати. Так я краєзнавчу рідкість на курячу сітку поміняв!

В'ячеслав, сміючись, розповідає, як він кам'яний експонат доставляв до музею. І цю розповідь, й справді, навряд чи схвалювали шкільні вчителі. Орендувавши «Газель», погукав він своїх дворових друзів допомогти завантажити скульптуру. Вони, звісно, з задоволенням — така пригода! А й ще відсвяткувати, скоріше за все, вийде.

- Звісно, пообіцяв я їм «магарич» після завершення перевезення, купив кілька пляшок. Їх та мотузки зі швелерами закинув у кузов, туди ж і друзі пострибали,

- вже не стримуючи сміх, розповідає В'ячеслав. -

Приїхали, дивлюся — а вони вже й на ногах не стоять — знайшли те, чим я планував віддячити після завантаження. Що робити? Розібрав паркан, ходжу селом а там жодної людини не видно! Думаю — все, нічого не вийде, стоятиме баба тут вічно. Несподівано на перехрестя виїжджає... навантажувальна машина. Хазяйка, спостерігаючи як ми за дві хвилини бабу завантажили до кузова, дивувалася, мовляв, стояла б на цьому перехресті хоч тисячу років, ніколи така техніка тут не проїхала б. Вже вдома я зробив постамент, підкладаючи під бабу шари деревини, як той єгиптянин. Я з неї пилінки здував. Вона, на відміну від живих жінок, нічого від мене не вимагала.

Згоріло все

Їхати кудись В'ячеслав не збирався, навіть коли місто почали потужно обстрілювати. Каже, не думав, що Маріуполь окунують.

А ще - він просто не міг уявити, що кине свої колекції: окрім старожитностей, що експонувалися в музеї, він мав ще безцінну колекцію ікон та унікальні старовинні меблі, які відновив самотужки.

- Коли вимкнули усі комунікації, ми готували на вулиці, у моєму музеї переховувалося в різні дні до 30 людей: бо майже повністю згоріла сусідня п'ятиповерхівка. В мене у квартирі вже не було вікон, у дворі падали міни. Двічі потрапили у музей - знесло вхід, дах над ним, туалет,

- згадує В'ячеслав.

- Сам двір виглядав жахливо — всюди залізяччя, повалені дерева, розбите скло. А колись я отримав 1 місце на конкурсі з благоустрою дворів. На місці смітника я зробив такі грядки зі старовинного каміння по 70-80 кілограмів, яке возив тачкою. До нас у двір мариупольці

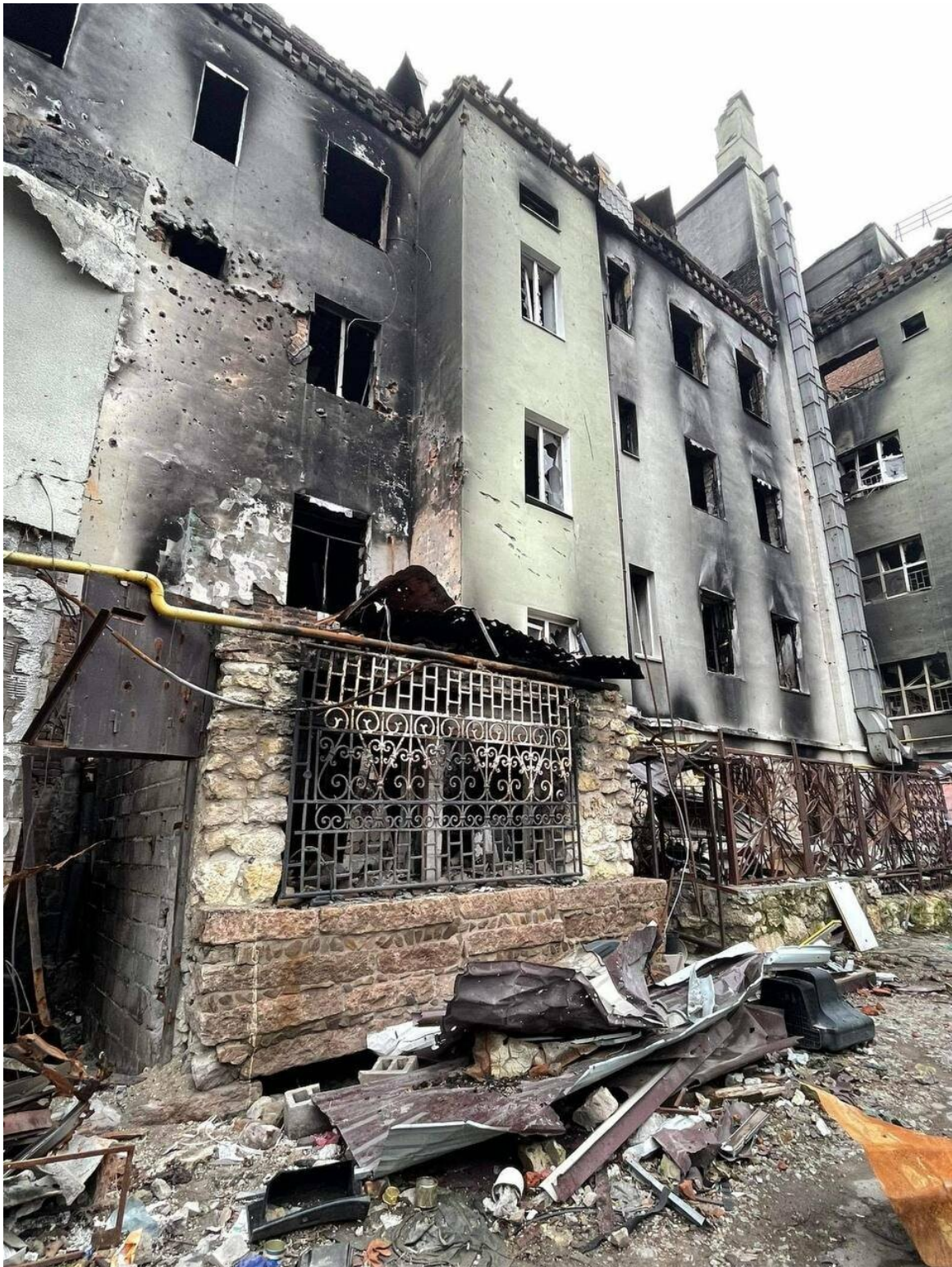
на весілля приходили фотографуватися. На тих грядках поховали чотирьох хлопців з двору, яких там вбило. Це я потім дізнався...

Люди, що переховувалися у музеї, стали виїжджати. Запитували й В'ячеслава, але він опікувався 91-річною мамою, яка майже не ходить. З ним також була родинна улюблениця - 8-річна собака Ася, яку теж не можна було кинути. Тож, чоловік не наважився ризикнути на виїзд. Але страшні звістки приходили все частіше. Знайома дівчина, яка переховувалася у драмтеатрі, розповіла, як вибиралася звідти по трупах після влучання авіабомби. І все не могла заспокоїтися, згадуючи, як стогнали люди.

- Вона теж поїхала. А ми залишилися. Згодом почули, як по нашому двору бігали окупанти, стріляли, переговорювалися між собою. А потім наша квартира зайнялася з двох боків. З квартири був вхід у підсобне приміщення у підвалі, що межувало з музеєм. Там зберігалися речі, які чекали на відновлення. Колись навіть була драбина, але я прибрав її, бо завжди ходив з центрального входу,

- розповідає В'ячеслав про найстрашніші випробування, які випали на його долю. -

Відкриваю люк, знаючи, що там 3,5 метра глибина і суцільна темрява. І паркани з піками по всій майстерні... Починаю кидати у цей люк все, що є під руками - подушки, матрац, ковдри, одяг. Підтягнув до нього маму і кинув вниз - не знаючи, куди. Потім собаку. Вогонь вже підійшов дуже близько до мене, і я ледь встиг зачинити та стрибнути. Дивом ми всі залишилися цілі — я дуже боявся отих пік на парканах. Залишалось якось дотягнути маму до музею, щоб винести її на вулицю.

Допомогли сусіди, які ще залишалися у будинку. У березнево-му холоді вони опинилися без одягу та взуття, на якійсь ковдрі, що потрапила під руку в темряві. Через обстріл все навкруги горіло — смола з руберойду, яким був накритий дах, капала на нічну сорочку літньої жінки.

- Ця сорочка зі мною. Ваги взяв і її. Це пам'ять,

- зітхає В'ячеслав. -

Лежимо біля своєї квартири, і дивимося, як все горить — ікони, картини, меблі німецькі. Я один буфет півтори роки відновлював. Все згоріло...

Поневіряння та відчай

Так, на ковдрі, В'ячеслав зміг відтягнути маму до сусіднього дому, де цілими залишалися стіни під'їзду. Щоб жінка не замерзла, закидав її сміттям, обгорнув целофановими пакетами. Скільки днів довелося там пролежати, В'ячеслав не пам'ятає. Але щоб знайти воду та їжу, довелося вийти з укриття. І він не впізнав ані рідний дім, ані вулицю, де прожив все життя, ані своє місто...

- Сусідка дала мені тачку — «кравчучку», щоб я міг везти на ній маму. Ми хотіли перебути в будинку знайомої біля вокзалу, але він згорів. Побачили біля ресторану невеличку халупу - там жили прибиральники. Всередині були ліжка, нам дали й ковдри. Ви не уявляєте, яке то було щастя — покласти маму на ліжко і вкрити ковдрою!

- каже чоловік, ледь стримуючи сльози. -

Ми голодували, інколи сусіди ділилися макаронами, якимось знайшов на смітнику напівгнилу картоплю, якимось — навіть масло. Думаю, то люди викидали, що в магазинах понабирали, а воно зіпсувалося без електрики. У цьому будиночку ми довго були — місяці два, мабуть. Готував на вогнищі, ділили на трьох — мамі, мені та собаці. Раніше Ася в мене тільки шлунки їла - найкорисніша для собак їжа! А тепер макарони, якщо пощастить. Потім стали давати пайки — але там черги, літо, спека, за ними треба стояти з п'ятої ранку цілий день... Один раз Червоний Хрест дав дуже великі коробки, з них нам довго було що поїсти.

Потім, каже він, окупанти стали пенсію давати по 7 тисяч всім, тож, можна було хоч щось купити. Згодом В'ячеславу знайома запропонувала пожити у будинку друга дитинства. Там протікав дах, вікна забиті фанерою, але це було дуже комфортне житло в тих умовах. Там вони й провели усе літо.

- Кілька разів я ходив до музею. Перший раз, коли йшов, не побачив жодної живої людини, тільки вбиті лежать, вітер ганяє сміття, всюди чути металевий скрегіт. Уявляєте - 20 хвилин йду по нашому завжди людному місту — і ні-ко-го,

- згадує В'ячеслав. -

У квартирі все згоріло, а в музеї позабирав старовинне залізниччя. Відвіз в гараж на тій самій «кравчучці», що міг. На стіні музею крейдою написав, де я знаходжусь.

Це інший світ

Саме це згодом врятувало В'ячеслава — друзі-журналісти, з якими він потоваришував під час створення сюжетів про його музей, шукали його чотири місяці. Вони знайшли хлопця, теж фаната старожитностей, який жив у селі під Маріуполем. І попросили з'їздити до музею, щоб знайти хоч якісь ниточки.

- Коли він побачив мій надпис, розповів тим журналістам, які були у Києві та Львові. І Влад та Алевтина стали готувати евакуацію. Разом з тим хлопцем я заходив на вищу точку біля церкви, щоб поговорити з ними телефоном. Можу сказати, що ця розмова мене врятувала — чесно кажучи, я вже не хотів жити.

Перевізник, який приїхав за В'ячеславом, зміг провезти родину через двадцять постів окупантів, а на останньому ті відмовилися їх пропустити. І те, що згодом їм вдалося виїхати, В'ячеслав вважає справжнім дивом. Спочатку вони пожили у його друга в селі під Києвом, а потім друзі-журналісти орендували для родини квартиру у Києві.

- Зараз нам орендують вже другу квартиру, бо ту, першу, власники продають. Я навіть не знаю, як все це міг би робити сам,

- щиро зізнається В'ячеслав. -

Я ж не розумію, як себе тут поводити, в мене ніколи не було комп'ютера чи модного телефону. Не хотів знати про все це. Мені старовина подобалася — у мене один радіоприймач був ще 1933 року — оце цікаво та цінно! Зараз я почуваюся кепсько, як не крути. Мама пам'ятає всі ці події. Друзі, вона та наша Ася, яка розумніша та красивіша за будь-яку породисту тварину, тримають у цьому житті. Якби мені раніше сказали — ти втратиш кам'яну бабу, я б збожеволів. А тепер — втратив все.

Друзі вже возили В'ячеслава на антикварний ринок. Бо людині треба, щоб була надія. Йому кажуть — нові колекції збирати допомагатиме увесь світ.

- Вони хочуть зробити про мене та мій музей фільм і показати у всіх країнах. Може, люди відгукнуться та почнуть надсилати щось цікаве, пов'язане з Маріуполем, для нового музею — з Німеччини, з Японії... Я дуже хочу його відновити. І відписати місту. Спробую. Бо всі кажуть — тільки ти зможеш це зробити,

- каже В'ячеслав.

Скріншот - Оригінал

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalilisja-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkovati-novu-kolekciu arted 120%

Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

Міні. Маріупольський збирач старожитностей мріє започаткувати нову колекцію

10:27, 22 червня Надійне джерело

Від музею залишилися тільки стіни. Маріупольський збирач старожитностей мріє започаткувати нову колекцію

Читати на русском

Фото в публікації надані журналісткою Алевтиною Швецовою

В'ячеслав Долженко пережив у Маріуполі найстрашніші місяці бойових дій та окупації. Він дивом врятував

(1)

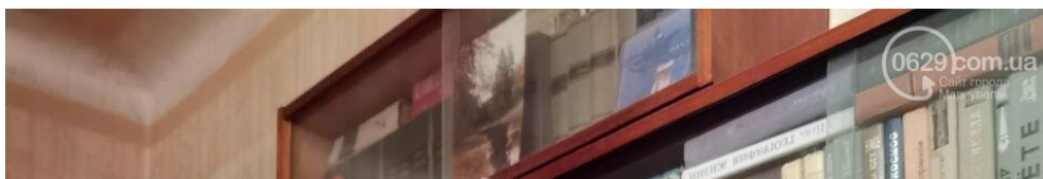
Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

свою 91-річну маму з квартири, охопленої полум'ям, пів року поневірявся по підвалах та чужих сараях, був змушений шукати їжу на смітниках і майже зневірився. Бо зізнається, що втрата унікальної колекції, яку він збирав все життя, позбавила його сенсу та віри у майбутнє. Із захватом — про дивовижну історію порятунку, з гумором — про свої улюблені експонати, з надією — про створення нового музею, чоловік розповів сайту 0629, перебуваючи вже у Києві.

Старовина у занедбаному будинку

В'ячеслав одразу каже, що попри все - поїде додому. Мовляв, хоч палац йому дай де-інде, не може залишитися без свого Маріуполя. Бо дім, у якому все його життя, стоїть перед очима, а кожне каміння дороге настільки, що без цього не може жити. Дихати. Думати. Мріяти.

Все фото для цієї публікації надала маріупольська журналістка Алевтина Швецова

(2)

news/3616749/vid-muzeu-zalilisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-n

Додаток: Додаток: Додаток:

Все фото для цієї публікації надала мариупольська журналістка Алевтина Швецова

- Під моєю квартирою була занедбана котельня - каналізація по пояс, іржаві труби, вікна на рівні землі. Я вже й не згадаю, коли вирішив, що зроблю там музей та місце для приємних зустрічей друзів, - каже В'ячеслав. - Знаєте, щоб посидіти біля каміна,

(3)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolekc> 133%

- Під мою квартиру була занедбана котельня - каналізація по пояс, іржаві труби, вікна на рівні землі. Я вже й не згадаю, коли вирішив, що зроблю там музей та місце для приємних зустрічей друзів, - каже В'ячеслав. - Знаєте, щоб посидіти біля каміна, посмажити шашлики, поговорити про важливе. А навколо — справжня старовина, історія, пам'ять...

Друзі та знайомі В'ячеслава Долженко давно звали до його "дивини" — чоловік понад 30 років збирає звідусіль те, що більшість вважає мотлохом та непотребом. Чоловік закінчив металургійний інститут, працював на заводі, потім - інспектором пожежної охорони. Зізнається, що не дуже подобалася йому ця справа — згадує, що за радянською традицією інспекторів змушували штрафувати людей "за планом", а йому часто було шкода родини. То й бувало таке — випише штраф, і сам його сплатить. Тож, як прийшла Перебудова, ризикнув піти у вільне плавання, щоб не від кого не залежати.

- Приватизував те занедбане приміщення, прибрали ми старі котли опалення, відремонтували. До речі, весь цей процес знято на плівку, якщо цікаво, - з помітною гордістю каже В'ячеслав. - Допомогали хлопці із двору, з якими виріс разом. Ми тоді вивезли біля 30 лафетів сміття. І потихеньку збиралася колекція — з собакою вийшов погуляти, там щось знайшов, там щось подарували. Чого тільки не назбиралося у мене. Багато німецького: каски, штики, приладдя. Ціла колекція дореволюційних самоварів, прасок на вугіллі, старовинні ваги. Унікальні радіоприймачі, піаніно, меблі. По всьому музею картини маріупольського художника Кузьменкова з видами міста розвішані. Скільки — навіть не знаю.

(4)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-novu-kolekc> 1339

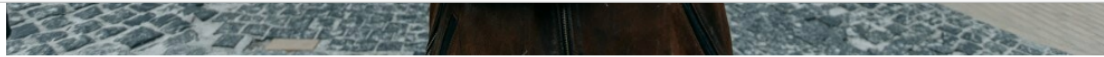
потихеньку збиралася колекція — з собакою вишов погуляти, там щось знайшов, там щось подарували. Чого тільки не назбиралося у мене. Багато німецького: каски, штики, приладдя. Ціла колекція дореволюційних самоварів, прасок на вугіллі, старовинні ваги. Унікальні радіоприймачі, піаніно, меблі. По всьому музею картини мариупольського художника Кузьменкова з видами міста розвішані. Скільки — навіть не знаю.

В'ячеслав зізнається, що у нього були дуже щедрі пропозиції щодо продажу музею. Але він категорично відмовлявся — бо це стало справою всього життя. Він цілими днями порався у дворі та у майстерні — відновлював старовинні меблі, а на вихідних трохи заробляв для утримання

(5)

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-novu-kolek 133%

В'ячеслав зізнається, що у нього були дуже щедрі пропозиції щодо продажу музею. Але він категорично відмовлявся — бо це стало справою всього життя. Він цілими днями порався у дворі та у майстерні — відновлював старовинні меблі, а на вихідних трохи заробляв для утримання музею - приймав гостей. Приміщення музею замовляли друзі та знайомі для святкування урочистостей. Чужих, каже В'ячеслав, не гукав. Але, поспілкувавшись з ним кілька хвилин, майже усі ставали "своїми".

Діти, баби та єгиптянин

- А ще до мене приводили школярів на екскурсії, ці зазвичай випитували та "винюхували" все, - сміючись, згадує В'ячеслав. - Питали про ярма, жорнова, грали на піаніно дореволюційному. Про кожну річ розповідав: що це та як тут з'явилося, з якого смітника приніс у музей. Я ж все, як є розповідаю, графа не корчу! Тож, вчителі інколи шикали на мене. А діти кричать — нам подобається! То вже й вчителі сміються.

Є у В'ячеслава й особлива історія, яку він розповідає з неймовірним гумором та незабутніми деталями — про те, як до нього потрапила... справжня кам'яна баба.

- Якимось знайомий таксист питає, чи, бува, не потрібна мені така: на Агробазі (село біля міста) у бабусі у дворі побачив він кам'яну бабу. Як це не потрібна? Та я усю ніч не спав, мене так трусило, що не міг заснути — все чекав, як ранок буде, - розповідає В'ячеслав. - Прилетів на таксі: бабулька, кажу, вам баба ця потрібна? А їй байдуже: колись купила цей будинок, а у дворі стоїть це дивне каміння. Не можу ж я просто так таку унікальну річ забрати. Питаю — у чому є потреба. А в неї сітка для курей порепалася — через пів години у курей вже була новенька сітка, а у бабусі - торт, щоб відсвяткувати. Так я краєзнавчу рідкість на курячу сітку поміняв!

(6)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolek> 1339

Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

це доне каміни не меню ж і престо так гану унікальну р і герати титале у тому є не преса.
А в неї сітка для курей порепалася — через пів години у курей вже була новенька сітка, а у бабусі
- тортик, щоб відсвяткувати. Так я краєзнавчу рідкість на курячу сітку поміняв!

В'ячеслав, сміючись, розповідає, як він кам'яний експонат доставляв до музею. І цю розповідь, й

(7)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolekc> 133%

В'ячеслав, сміючись, розповідає, як він кам'яний експонат доставляв до музею. І цю розповідь, й справді, навряд чи схвалювали шкільні вчителі. Орендувавши "Газель", погукав він своїх дворових друзів допомогти завантажити скульптуру. Вони, звісно, з задоволенням — така пригода! А й ще відсвяткувати, скоріше за все, вийде.

- Звісно, пообіцяв я їм "магарич" після завершення перевезення, купив кілька пляшок. Їх та мотузки зі швелерами закинув у кузов, туди ж і друзі пострибали, - вже не стримуючи сміх, розповідає В'ячеслав. - Приїхали, дивлюся — а вони вже й на ногах не стоять — знайшли те, чим я планував віддячити після завантаження. Що робити? Розібрав паркан, ходжу селом- а там жодної людини не видно! Думаю — все, нічого не вийде, стоятиме баба тут вічно. Несподівано на перехрестя виїжджає... навантажувальна машина. Хазяйка, спостерігаючи як ми за дві хвилини бабу завантажили до кузова, дивувалася, мовляв, стояла б на цьому перехресті хоч тисячу років, ніколи така техніка тут не проїхала б. Вже вдома я зробив постамент, підкладаючи під бабу шари деревини, як той єгиптянин. Я з неї пилинки здував. Вона, на відміну від живих жінок, нічого від мене не вимагала.

Згоріло все

Їхати кудись В'ячеслав не збирався, навіть коли місто почали потужно обстрілювати. Каже, не думав, що Маріуполь окупують. А ще - він просто не міг уявити, що кине свої колекції: окрім старожитностей, що експонувалися в музеї, він мав ще безцінну колекцію ікон та унікальні старовинні меблі, які відновив самотужки.

(8)

tps://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-novu-kolekciju 13

думав, що Маріуполь окунують. А ще - він просто не міг уявити, що кине свої колекції: окрім старожитностей, що експонувалися в музеї, він мав ще безцінну колекцію ікон та унікальні старовинні меблі, які відновив самотужки.

- Коли вимкнули усі комунікації, ми готували на вулиці, у моєму музеї переховувалося в різні дні до 30 людей: бо майже повністю згоріла сусідня п'ятиповерхівка. В мене у квартирі вже не було

(9)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvat-novu-kolek> 133%

- Коли вимкнули усі комунікації, ми готували на вулиці, у моєму музеї переховувалося в різні дні до 30 людей: бо майже повністю згоріла сусідня п'ятиповерхівка. В мене у квартирі вже не було вікон, у дворі падали міни. Двічі потрапили у музей- знесло вхід, дах над ним, туалет, - згадує В'ячеслав. - Сам двір виглядав жахливо — всюди залізяччя, повалені дерева, розбите скло. А колись я отримав 1 місце на конкурсі з благоустрою дворів. На місці смітника я зробив такі грядки зі старовинного каміння по 70-80 кілограмів, яке возив тачкою. До нас у двір мариупольці на весілля приходили фотографуватися. На тих грядках поховали чотирьох хлопців з двору, яких там вбило. Це я потім дізнався...

Люди, що переховувалися у музеї, стали виїжджати. Запитували й В'ячеслава, але він опікувався 91-річною мамою, яка майже не ходить. З ним також була родинна улюблениця - 8-річна собака Ася, яку теж не можна було кинути. Тож, чоловік не наважився ризикнути на виїзд. Але страшні звістки приходили все частіше. Знайома дівчина, яка переховувалася у драмтеатрі, розповіла, як вибиралася звідти по трупах після влучання авіабомби. І все не могла заспокоїтися, згадуючи, як стогнали люди.

- Вона теж поїхала. А ми залишилися. Згодом почули, як по нашому двору бігали окупанти, стріляли, переговорювалися між собою. А потім наша квартира зайнялася з двох боків. З квартири був вхід у підсобне приміщення у підвалі, що межувало з музеєм. Там зберігалися речі, які чекали на відновлення. Колись навіть була драбина, але я прибрав її, бо завжди ходив з центрального входу, - розповідає В'ячеслав про найстрашніші випробування, які випали на його долю. - Відкриваю люк, знаючи, що там 3,5 метра глибина і суцільна темрява. І паркани з піками по всій майстерні... Починаю кидати у цей люк все, що є під руками - подушки, матрац, ковдри, одяг. Підтягнув до нього маму і кинув вниз - не знаючи, куди. Потім собаку. Вогонь вже підійшов дуже близько до мене, і я ледь встиг зачинити та стрибнути. Дивом ми всі залишилися цілі — я дуже боявся отих пік на парканах. Залишалося якось дотягнути маму до музею, щоб винести її на вулицю.

(10)

[s://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolekciju](https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolekciju)

підійшов дуже близько до мене, і я ледь встиг зачинити та стрибнути. Дивом ми всі залишилися цілі – я дуже боявся отих пік на парканах. Залишалось якось дотягнути маму до музею, щоб винести її на вулицю.

(11)

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolekciu

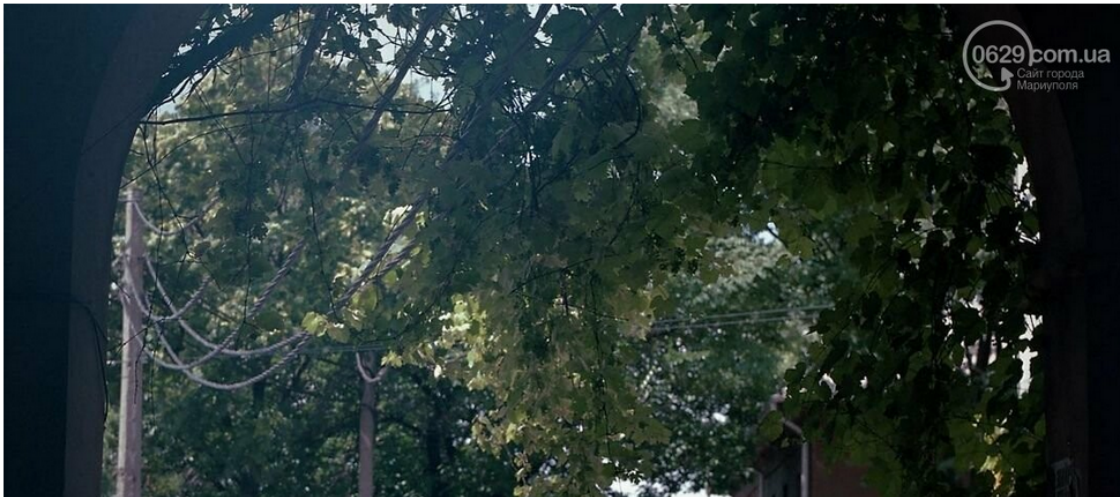

Допомогли сусіди, які ще залишалися у будинку. У березневному холоді вони опинилися без одягу та взуття, на якійсь ковдрі, що потрапила під руку в темряві. Через обстріл все навкруги горіло – смола з руберойду, яким був накритий дах, капала на нічну сорочку літньої жінки.

- Ця сорочка зі мною. Ваги взяв і її. Це пам'ять, - зітхає В'ячеслав. - Лежимо біля своєї квартири, і дивимося, як все горить – ікони, картини, меблі німецькі. Я один буфет півтори роки відновлював. Все згоріло...

Поневіряння та відчай

Так, на ковдрі, В'ячеслав зміг відтягнути маму до сусіднього дому, де цілими залишалися стіни під'їзду. Щоб жінка не замерзла, закидав її сміттям, обгорнув целофановими пакетами. Скільки днів довелося там пролежати, В'ячеслав не пам'ятає. Але щоб знайти воду та їжу, довелося вийти з укриття. І він не впізнав ані рідний дім, ані вулицю, де прожив все життя, ані своє місто...

(12)

com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolekci

ікони, картини, меблі німецькі. Я один буфет півтори роки відновлював. Все згоріло...

Поневіряння та відчай

Так, на ковдрі, В'ячеслав зміг відтягнути маму до сусіднього дому, де цілими залишалися стіни під'їзду. Щоб жінка не замерзла, закидав її сміттям, обгорнув целофановими пакетами. Скільки днів довелося там пролежати, В'ячеслав не пам'ятає. Але щоб знайти воду та їжу, довелося вийти з укриття. І він не впізнав ані рідний дім, ані вулицю, де прожив все життя, ані своє місто...

- Сусідка дала мені тачку — "кравчучку", щоб я міг везти на ній маму. Ми хотіли перебути в будинку знайомої біля вокзалу, але

(13)

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-novu-kolek- ted 120%

Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

- Сусідка дала мені тачку – “кравчучку”, щоб я міг везти на ній маму. Ми хотіли перебути в будинку знайомої біля вокзалу, але він згорів. Побачили біля ресторану невеличку халупу- там жили прибиральники. Всередині були ліжка, нам дали й ковдри. Ви не уявляєте, яке то було щастя – покласти маму на ліжко і вкрити ковдрою! - каже чоловік, ледь стримуючи сльози. - Ми голодували, інколи сусіди ділилися макаронами, якимось знайшов на смітнику напівгнилу картоплю, якимось – навіть масло. Думаю, то люди викидали, що в магазинах понабирали, а воно зіпсувалося без електрики. У цьому будиночку ми довго були – місяці два, мабуть. Готував на вогнищі, ділили на трьох – мамі, мені та собаці. Раніше Ася в мене тільки шлунки їла- найкорисніша для собак їжа! А тепер макарони, якщо пощастить. Потім стали давати пайки – але там черги, літо, спека, за ними треба стояти з п'ятої ранку цілий день... Один раз Червоний Хрест дав дуже великі коробки, з них нам довго було що поїсти.

Потім, каже він, окупанти стали пенсію давати по 7 тисяч всім, тож, можна було хоч щось купити. Згодом В'ячеславу знайома запропонувала пожити у будинку друга дитинства. Там протікав дах, вікна забиті фанерою, але це було дуже комфортне житло в тих умовах. Там вони й провели усе літо.

- Кілька разів я ходив до музею. Перший раз, коли йшов, не побачив жодної живої людини, тільки вбиті лежать, вітер ганяє сміття, всюди чути металевий скрегіт. Уявляєте - 20 хвилин йду по нашому завжди людному місту – і ні-ко-го, - згадує В'ячеслав. - У квартирі все згоріло, а в музеї позабирав старовинне залізниччя. Відвіз в гараж на тій самій “кравчучці”, що міг. На стіні музею крейдою написав, де я знаходжусь.

Це інший світ

Саме це згодом врятувало В'ячеслава – друзі-журналісти, з якими він потоваришував під час створення сюжетів про його музей, шукали його чотири місяці. Вони знайшли хлопця, теж фаната старожитностей, який жив у селі під Маріуполем. І попросили з'їздити до музею, щоб знайти хоч якісь ниточки.

(14)

'news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-nov

- Коли він побачив мій надпис, розповів тим журналістам, які були у Києві та Львові. І Влад та Алевтина стали готувати евакуацію. Разом з тим хлопцем я заходив на вищу точку біля церкви, щоб поговорити з ними телефоном. Можу сказати, що ця розмова мене врятувала — чесно кажучи, я вже не хотів жити.

(15)

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvat-novu-kolekciyu-arted 110%

Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

- Коли він побачив мій надпис, розповів тим журналістам, які були у Києві та Львові. І Влад та Алевтина стали готувати евакуацію. Разом з тим хлопцем я заходив на вищу точку біля церкви, щоб поговорити з ними телефоном. Можу сказати, що ця розмова мене врятувала — чесно кажучи, я вже не хотів жити.

Перевізник, який приїхав за В'ячеславом, зміг провезти родину через двадцять постів окупантів, а на останньому ті відмовилися їх пропустити. І те, що згодом їм вдалося виїхати, В'ячеслав вважає справжнім дивом. Спочатку вони пожили у його друга в селі під Києвом, а потім друзі-журналісти орендували для родини квартиру у Києві.

(16)

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvat-novu-kolekciyu-arted 110%

Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

відмовилися їх пропустити. І те, що згодом їм вдалося виїхати, В'ячеслав вважає справжнім дивом. Спочатку вони пожили у його друга в селі під Києвом, а потім друзі-журналісти орендували для родини квартиру у Києві.

- Запас нам орендують вже довгу квартиру бо тут пенсії власники продають. Я навіть не знаю як все це міг би побити

(17)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvat-novu-kolek> 110%

Новини Блоги Меморіал. Маріуполь Карта міста

- Зараз нам орендують вже другу квартиру, бо ту, першу, власники продають. Я навіть не знаю, як все це міг би робити сам, - щиро зізнається В'ячеслав. - Я ж не розумію, як себе тут поводити, в мене ніколи не було комп'ютера чи модного телефону. Не хотів знати про все це. Мені старовина подобалася - у мене один радіоприймач був ще 1933 року - оце цікаво та цінно! Зараз я почуваюся кепсько, як не крути. Мама пам'ятає всі ці події. Друзі, вона та наша Ася, яка розумніша та красивіша за будь-яку породисту тварину, тримають у цьому житті. Якби мені раніше сказали - ти втрапиш кам'яну бабу, я б збожеволів. А тепер - втратив все.

(18)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvat-novu-kolek> 110%

втрапиш кам'яну бабу, я б збожеволів. А тепер - втратив все.

Друзі вже возили В'ячеслава на антикварний ринок. Бо людині треба, щоб була надія. Йому кажуть - нові колекції збирати допомагатиме увесь світ.

(19)

<https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvat-novu-kolekci> 110%

овини [🔗 Блоги](#) [🔗 Меморіал. Маріуполь](#) [🔗 Карта міста](#)

Друзі вже возили В'ячеслава на антикварний ринок. Бо людині треба, щоб була надія. Йому кажуть — нові колекції збирати допомагатиме увесь світ.

(20)

[.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolek](https://com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuвати-novu-kolek)

- Вони хочуть зробити про мене та мій музей фільм і показати у всіх країнах. Може, люди відгукнуться та почнуть надсилати щось цікаве, пов'язане з Маріуполем, для нового музею — з Німеччини, з Японії... Я дуже хочу його відновити. І відписати місту.

(21)

https://www.0629.com.ua/news/3616749/vid-muzeu-zalisilisa-tilki-stini-mariupolskij-zbirac-starozitnostej-mrie-zapocatkuvati-novu-kolekciyu 110

- Вони хочуть зробити про мене та мій музей фільм і показати у всіх країнах. Може, люди відгукнуться та почнуть надсилати щось цікаве, пов'язане з Маріуполем, для нового музею — з Німеччини, з Японії... Я дуже хочу його відновити. І відписати місту. Спробую. Бо всі кажуть — тільки ти зможеш це зробити, - каже В'ячеслав.

ЧИТАЙТЕ нас в Телеграм-каналі [Маріуполь 0629](#)

НАДСИЛАЙТЕ свої повідомлення в [Телеграм-бот 0629](#)

ОБГОВОРЮЙТЕ новини в нашій групі Фейсбук - [Маріуполь Місто-герой](#)

ДИВІТЬСЯ нас на [YouTube](#)

Якщо ви помітили помилку, виділіть необхідний текст і натисніть Ctrl + Enter, щоб повідомити про це редакцію

[#Маріуполь](#) [#музей](#) [#Долженко](#)

(22)